Anul al 62-lea
6 PAGINI

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 108. — Miercuri 16 Mai 1945
6 PAGINI

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 1800 pe 3 luni
Lei 3700 pe 6 luni
CAPITALA
Lei 2100 pe 3 luni
Lei 4100 pe 6 luni
AUTORITĂŢI
50% în plus

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIV. COPIILOR
1800 lei pe 6 luni
ZIARUL ŞTIINŢELOR
1200 lei pe 6 luni
UNIVERSUL LITERAR
1800 lei pe 6 luni
VESELIA 1400 lei pe 6 luni
TRUP ŞI SUFLET
900 lei pe 6 luni

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

CUVÂNTAREA D-LUI CHURCHILL

Cuvântarea rostită la postul de radio din Londra Duminică seara, de d. Churchill, poate fi considerată ca primul capitol al celei de a doua faze a prodigioasei activităţi a primului ministru britanic.

D. Churchill s'a adresat poporului englez, tuturor popoarelor din commonwealthul britanic şi tuturor ascultătorilor de pe întinsul pământului cari, în aceste zile în care este încă vie emoţiunea produsă de ştirea victoriei definitive contra hitlerismului, au aşteptat cu nerăbdare să audă glasul aceluia care de cinci ani de zile şi-a pus viaţa în slujba celei mai drepte cauze a umanităţii.

Nu avem în faţa noastră decât rezumatul discursului transmis de agenţia „Rador". El cuprinde însă ideile generale care au format obiectul cuvântării şi pe temeiul cărora se poate trage concluziunea că premierul britanic, constatând istorica importanţă a victoriei contra hitlerismului, s'a ferit de a întrebuinţa cuvinte prin care ar fi putut risca să slăbească elanul de care mai au încă nevoie popoarele pentru consolidarea acestei victorii prin trecerea la realizarea în fapt a ţelurilor ei adevărate.

In prima parte a cuvântării sale şi după ce a arătat care au fost primele insuccese în cursul războiului, d. Churchill a avut cuvinte de mustrare pentru primul ministru al statului Eire care a refuzat să închirieze Angliei baze navale şi aeriene de care avea nevoie în apărarea convoaelor cari străbăteau oceanul Atlantic. D. Churchill n'a ascuns primejdia prin care a trecut Anglia din cauza acestei atitudini a d-lui de Valera. „Dacă nu ar fi fost lealitatea şi prietenia Irlandei de nord, — a spus d-sa — s'ar fi putut să disparem pentru totdeauna de pe faţa pământului". Din aceste cuvinte care, desigur, nu vor fi uitate de poporul britanic, rezultă toată gravitatea răspunderei ce ar fi apăsat pe umerii guvernului de Valera şi mai rezultă în acelaş timp toată greutatea situaţiei în care se găseşte azi guvernul statului Eire în raporturile lui cu Marea Britanie. Acuzaţiile d-lui Churchill au fost precise: guvernul de Valera nu numai că a refuzat cererea Angliei, dar a „cochetat cu reprezentanţii germani şi mai târziu cu reprezentanţii japonezi" fără ca totuşi, Anglia în mărinimia ei să fi întrebuinţat vreodată violenţa împotriva d-lui de Valera „lucru care ar fi fost extrem de uşor" — a adăugat d. Churchill.

Asemenea destăinuiri ale omului ale cărui cuvinte au fost totdeauna expresiunea purului adevăr, vor rămâne întipărite în memoria poporului britanic şi în aceea a milioanelor de irlandezi cari trăesc în Statele Unite şi au susţinut cu lealitate politica democraţiei americane împotriva dominaţiunei hitleriste. D. Churchill a făcut urarea ca în anii ce vor veni, „ruşinea să fie uitată, ca gloria să fie durabilă şi ca popoarele insulelor britanice să meargă mână în mână, într'o comprehensiune mutuală şi într'un spirit iertător". Urare care arată toată generositatea sufletului primului ministru britanic, dar care nu se poate încă afirma dacă va fi înţeleasă de d. de Valera pentru ca, trăgând din ea toate consecinţele, să ia singura hotărâre care ar putea înlesni realizarea urării generoase făcute de d. Churchill.

In continuarea cuvântării sale, premierul britanic a subliniat covârşitorul aport adus de Statele Unite şi de Uniunea Sovietică pentru zdrobirea inamicului comun. Cu lealitatea care l'a caracterizat totdeauna, d. Churchill a subliniat „imensa superioritate de putere a Statelor Unite" în ce priveşte salvarea Franţei şi înfrângerea Germaniei. Faţă de eforturile Marei Britanii, pe care omenirea întreagă le cunoaşte, d. Churchill a voit să întrebuinţeze tonul moderat. Importanţa lor însă, suferinţele şi sacrificiile Angliei, sarcinele grele ale flotei britanice, au ilustrat atât de glorios paginile istoriei războiului pentru salvarea lumii de primejdia hitleristă, în cât modestia premierului britanic le dă o şi mai mare strălucire.

In partea finală a discursului său, d. Churchill, după ce a arătat dificultăţile războiului şi primejdiile cărora eforturile uriaşe ale Naţiunilor Unite au trebuit să le facă faţă şi să le înlăture, a trecut la opera constructivă a păcii. D-sa a subliniat toată seriozitatea vremurilor care vin de aci înainte,

„Mai este încă mult de făcut — a spus d. Churchill, adresându-se poporului britanic — şi trebue să vă pregătiţi pentru noui eforturi intelectuale şi fizice şi pentru noui jertfe pentru cauzele mari, dacă nu vreţi să recădeţi în făgaşul inerţiei, al confuziei de ţeluri şi al fricei de a fi mare". Şi pentru a-şi preciza gândul, d. Churchill a adăugat că în ce priveşte continentul European trebue să se asigure că ţelurile simple şi onorabile pentru care Anglia a intrat în război „nu sunt înlăturate sau trecute cu vederea în lumile următoare succesului nostru şi că cuvintele libertate, democraţie şi eliberare nu sunt deformate în raport cu semnificaţia lor adevărată aşa cum am înţeles-o noi".

Aşa cum au înţeles-o toate popoarele Naţiunilor Unite, aşa cum au înţeles-o toate popoarele care au suferit teroarea hitleristă şi pentru cari libertatea şi democraţia sunt temeiurile sfinte ale vieţii lor naţionale.

In dezvoltarea acestor nobile gânduri, premierul britanic s'a referit şi la Conferinţa dela San Francisco unde Naţiunile Unite se trudesc să făurească o nouă organizaţie mondială.

„Trebue să ne trudim — a spus d-sa — ca organizaţia mondială pe care Naţiunile Unite o făuresc la San Francisco, să nu devină un nume inutil, să nu devină scut pentru cel puternic şi bătaie de joc pentru cel slab".

In această din urmă frază lapidară stă sinteza aspiraţiilor tuturor popoarelor.

D. EDEN A SOSIT LA WASHINGTON

Washington, 14 (Rador). — *D. Eden, ministrul englez al afacerilor străine, sosind aci, a avut o întrevedere cu d. Joseph Grew, secretar adjunct al departamentului de stat.*

Mai târziu, în prezenţa d-lui Grew, a primit pe ziarişti, cărora le-a declarat:

„Mă bucur că am avut prilejul de a avea o întrevedere cu secretarul adjunct al departamentului de stat, cu care am discutat nu cu privire la Conferinţa dela San Francisco, ce merge foarte bine, ci cu privire la alte chestiuni în legătură cu situaţia mondială, despre care sunt destule de discutat".

Intrebat dacă s'a discutat şi chestiune poloneză în legătură cu aceasta, d. Eden a răspuns: „Posibil".

Inainte de a se înapoia la Londra, d. Eden va fi primit de preşedintele Truman. La această întrevedere va lua parte probabil şi d. Clement Attlee, prim ministru adjunct.

3/15 MAI 1848

de VASILE NETEA

Scriind în anul 1852 tomul al doilea din „Istoria Românilor din Dacia Superioară", Al. Papiu-Ilarian, ultimul mare istoriograf al „şcoalei ardelene", ţinea să precizeze că *„cele mai frumoase pagini ale istoriei Românilor din Ardeal"* — cunoscute până în momentul apariţiei operei sale — erau paginile închinate revoluţiei transilvane dela 1848.

Intr'adevăr, revoluţia aceasta, atât prin doctrina care o însufleţit-o — doctrină profund democratică, susţinătoare deopotrivă a tuturor revendicărilor sociale şi naţionale ale poporului românesc, — cât şi prin abundenţa sângelui vărsat pentru întâiul

AVRAM IANCU

făptuirea scopurilor ei, reprezintă momentul cel mai lucid al istoriei noastre, cel mai cutezător, şi, tot odată cel mai bogat în impulsuri şi în consecinţe pentru desvoltarea vieţii româneşti dela 1848 şi până la 1918.

Desrobirea Transilvaniei, unirea, înfăptuirea unui stat independent al Românilor, ştergerea iobăgiei şi complecta emancipare socială a neamului nostru, atunci au fost întrevăzute întâi, la 3/15 Maiu 1848, — de atunci au devenit imperative ale politicei unui întreg popor.

Pe Câmpul Libertăţii de lângă Blaj s'a întâlnit la 3/15 Maiu 1848 întreagă floarea unei generaţii: Simion Bărnuţiu, Andrei Şaguna, Avram Iancu, Timotei Cipariu, Gh. Barifiu, Nicolae Bălcescu, Vasile Alecsandri, Dumitru Brătianu, Alexandru Ion Cuza, George Sion, Costache Negri, Alecu Russo... Tot ce puteau da Transilvania, Moldova şi Muntenia mai reprezentativ, mai promiţător şi mai eroic, fiindcă adunarea de pe Câmpul Libertăţilor n'a fost numai a Ardelenilor, ci, în aceeaş măsură, a tuturor Românilor.

Sub învelişul şi sub formele ei transilvane, revoluţia aceasta a cuprins crezuri şi norme valabile pentru întreaga suflare românească.

Iată textul jurământului depus la 3/15 Maiu 1848 de cei aproape 40.000 de participanţi la istorica adunare — jurământ care şi astăzi, exceptând părţile de circumstanţă referitoare la devotamentul faţă de Casa de Austria, ar putea constitui un adevărat îndreptar politic: „Eu, N. N., jur... cum-că, ca Român voi susţinea totdeauna Naţiunea noastră Română pe calea dreaptă şi legiuită, şi o voi apăra cu toate puterile ,în contra oricărui atac şi asupriri; nu voi lucra niciodată în contra drepturilor şi a intereselor Naţiunei Române, ci voi ţinea şi voi apăra legea şi limba noastră Română, precum şi Libertatea, Egalitatea şi Fraţietatea; pe aceste principii voi respecta toate naţiunile Ardelene, poftind egală respectare de la dânsele; nu voi încerca să asupresc pe nimeni, dar nici nu voi suferi să mă asuprească nimeni; voi conlucra după putinţă la desfiinţarea iobăgiei, la emancipărea industriei şi a comerciului, la păzirea dreptăţei, la înaintarea binelui umanităţii, al Naţiunei Române, şi al Patriei noastre".

Pornită ca o reacţiune împotriva imperialiştilor maghiari care, fascinaţi de scrierile unui Szechenyi (*Hitel, Helet népe, Politicoi program töredékek*) şi ale unui Wesselenyi (*Bol Iteletekröl, Szozot*) şi mai ales de articolele şi de discursurile incendiare ale lui Ludovic Kossuth, reclamând prin revoluţia lor dela 15 Martie 1848 deplină libertate pentru naţiunea maghiară, au uitat — ca şi de atâtea alte ori — că aceleaş libertate se cuvine şi Românilor, Sârbilor, Slovacilor şi Croaţilor, revoluţia noastră se încadrează alături de toate celelalte mişcări revoluţionare antimaghiare, Simion Bărnuţiu, Şaguna şi Avram Iancu îndeplinind în mijlocul poporului român acelaş rol pe care l-a avut la Sârbi un Rajodici, un Draskovitz, un Ludovic Gay şi un Jelocici la Croaţi, Hurban, Hodza şi Stwr la Slovaci.

Strigătului românesc pentru libertate, pornit dela Blaj, îi răspundea dela Agram, hotărîrea

(Continuare in pag. 2-a)

PROCESUL CRIMINALILOR DE RĂZBOI

Compunerea tribunalului.—Desbaterile.—Primele incidente ridicate

Eri au început desbaterile procesului primului lot al criminalilor de război.

După o instrucţie meticuloasă, stabilindu-se cu preciziune îngrozitoarele acte criminale comise de inculpaţi, aşa cum sunt expuse în actul de acuzare dat publicităţii, tribunalul popular, instituit de lege a început judecarea nelegiuirilor săvârşite de aceşti criminali, nelegiuiri pe cari le reprobă întreaga opinie publică.

La orele 8.30 dim. sunt introduşi în boxă acuzaţii. Intre ei sunt militari cari s'au prezentat în uniformă: generalii Constantin Trestioreanu, Macici, Calotescu, colonel Stere Marinescu, locot. Trepăduş, sublt. Ghinăraru şi plotonier Melinescu.

Cu figurile de un calm aparent îşi cronometrează timpul, privind într'una ceasornicul dela mână, aşteptându-şi sentinţa.

In dreapta sălii au luat loc apărătorii, în stânga reprezentanţii presei noastre, reprezentanţii presei străine şi corespondenţi speciali.

Sala mică, neîncăpătoare adăposteşte totuşi cetăţeni din toate straturile sociale:

Tribunalul este compus din d-nii: Preşedinte Ilie Ţabrea, consilier la Curtea de Apel din Capitală, procuror Alex. Voitinovici, acuzator public şef A. Bunaciu, acuzator public D. Săracu, precum şi din următorii judecători populari:

Niţă Vasile, muncitor (partidul comunist); Gheorghe Ionescu, constructor (partidul naţional liberal); Const. Lăpuşneanu, profesor (partidul naţional ţărănesc); Ion Păuna, muncitor (partidul social democrat); Dumbravă Ioviţă, plugar (Frontul plugarilor); Const Ţiulescu, muncitor (Confederaţia generală a muncii); Stelian Niţulescu, avocat (Uniunea patrioţilor); Grefier Gheorghe Colac.

DESBATERILE

Şedinţa de dimineaţă

PREŞEDINTELE: Declar şedinţa deschisă. D. grefier să dea citire apelului acuzaţilor.

GREFIERUL face apelul acuzaţilor.

PREŞEDINTELE: Să se facă apelul martorilor. Martorii pot fi aduşi cu mandat în cursul şedinţelor.

AC. PUBLIC BUNACIU: Vă rog să bine voiţi a admite disjungerea următorilor acuzaţi trimişi în judecata dvs. prin actul de acuzare (dă citire listei celor cari trebuesc disjunşi).

PREŞEDINTELE: Care este motivul?

AC. PUBLIC BUNACIU: Au survenit pentru unii din acuzaţi cercetări şi isvoare noui cari duc sau la agravarea situaţiei lor sau la uşurarea situaţiei lor.

Tribunalul Poporului — prin acuzatorii publici — din zi în zi îşi desăvârşeşte sistemul de informaţii şi dovezi, aşa că pentru unii vin probe noui, cari le agravează situaţia, iar pentru alţii probe atenuante.

Pentru aceste motive solicităm disjungerea.

PREŞEDINTELE: Apără cineva pe acei a căror disjungere s'a cerut?

D. av. CHIŢULESCU AUREL: Apăr pe Lixandra Constantin, Chirnoagă Ion, Jugănaru Ilie. Mă unesc cu opiniile d-lui acuzator public. Sunt cercetări în curs, probatorii de completat şi aş ruga respectuos acest Onorat Tribunal al Poporului să admită disjungerea.

PREŞEDINTELE: Cine din apărători apără pe ceilalţi acuzaţi pentru care s'a cerut disjungerea? Sau din cei prezenţi dacă aveţi de făcut vreo obiecţie?

D-na av. SOFIA BERMAN: Pentru cei prezenţi nu avem de făcut nicio obiecţie.

PREŞEDINTELE: (după ce se consultă cu ceilalţi membri ai completului) Tribunalul Poporului aprobă disjungerea

Să se dea citire actului de acuzare.

Av. CHIHAIA: Inainte de a se da citire actului de acuzare, vă rog să-mi permiteţi să spun câteva cuvinte, referitor la martori. Chestiunea este puţin cam delicată, pentru că este după părerea noastră puţin cam controversată problema administrării martorilor.

PREŞEDINTELE: Pe cine aparaţi dvs.?

Av. CHIHAIA: Apăr pe d-rul Murgescu. Noi ne permitem în mod foarte respectuos să vă propunem dvs. o listă de martori, din partea colonelului Murgescu, martori pe cari vă rugăm să dispuneţi a fi citaţi.

PREŞEDINTELE: N'aţi propus până acuma martorii.

Av. CHIHAIA: Noi am propus martori pentru instrucţie. Noi însă avem dreptul, conform procedurii obişnuite sau procedurii în materie criminală, fie chiar şi o procedură legi speciale care guvernează Tribunalul Poporului, să propunem martori înainte de începerea dezbaterilor. Nu există, în virtutea dreptului de apărare, niciun text de lege care să apăsască acest drept. Noi propunem aceşti martori în număr de 12.

Ac. public BUNACIU: Această cerere este tardivă. Inainte cu zece zile li s'a pus în vedere acuzaţilor că au dreptul să-şi pună martori. Cei mai mulţi — aproape toţi — au depus aceste liste de martori. Cred că această cerere este tardivă şi să nu se dea curs ei.

GREFIERUL: [illegible]

PREŞEDINTELE: [illegible]

Av. CHIHAIA cere să se aprobe depunerea de noui liste de martori pentru probe noui necesare instrucţiei.

PREŞEDINTELE: S'a înţeles.

Av. ANT. FILOIU: Din partea d-lui general Trestioreanu s'a depus o listă. Prima zi în care s'a dat spre citire dosarul a fost ziua de Miercuri. Noi, după ce studiem dosarul şi după ce luăm contact cu probele acuzării, vedem dacă este necesar să mai depunem liste de martori, nu pentru a tergiversa acest proces, ci numai pentru a stabili adevărul. In această situaţie, vă rog să vedeţi că am socotit necesar să mai depun lista unui singur martor care este în Bucureşti, şi care poate fi adus foarte uşor.

D-na av. BERMAN: Vorbesc în apărarea acuzatului Landau. In termenul prevăzut de lege am depus în timpul instrucţiei martorii propuşi de Landau. Vă rog să-mi îngăduiţi să depun o listă pentru ca 1 a termen să se emită mandat de aducere.

D. av. ANT. FILOIU: Lista pe care am depus-o este aceia pe care colonelul Pătrăşcoiu a depus-o în mâna d-lui acuzator public.

Ac. public BUNACIU: S'au citat peste 200 de martori din partea apărării. Cu sistemul acesta de a veni cu noi propuneri de martori se tergiverseză procesul.

UN AVOCAT: Apăr pe inculpatul Pădure. Aş ruga pe d. Preşedinte să binevoiască ca martorii pe cari i-am propus noi să fie citaţi pentru un termen pe care îl veţi fixa dvs.

PREŞEDINTELE: Ca să terminăm discuţia în această chestiune, ţin să vă spun că toţi martorii pentru care s'au depus liste au fost citaţi.

Ac. public BUNACIU: In timpul şedinţelor, dacă vor apărea noui martori vor fi audiaţi. Aşa că incidentul ridicat trebue unit cu fondul.

UN AVOCAT: Nu vrem să răpim timpul, însă problema martorilor este capitală. Noi am depus o listă. Sunt martori cari trebuesc să vină şi să jure cu mâna pe cruce. Martorii propuşi de noi, refuză să vină la rugămintea noastră.

PREŞEDINTELE: Au fost însă citaţi.

Se face interogatoriul acuzaţilor. D. Preşedinte dispune să se citească actul de acuzare.

PREŞEDINTELE: Mai are cineva ceva de adăogat?

Av. ILIE: D-le Preşedinte, mai am ceva de adăugat: d-le Preşedinte, d-lor judecători, v'am enunţat că înţeleg să mă prevalez în apărarea acuzatului de situaţia legii pe baza căreia sunteţi chemaţi să-l judecaţi.

(Continuare in pag. 3-a)

DESCHIDEREA CURSURILOR UNIVERSITĂŢII „CUZA VODĂ" ŞI ALE POLITEHNICEI „GH. ASACHI" DIN IAŞI

Iaşi, 13 Mai

Astăzi dim. s'a făcut într'un cadru măreţ deschiderea cursurilor universităţii „Cuza Vodă" şi a politehnicei „Gh. Asachi" din localitate, în amfiteatrul cel mare al facultăţii juridice.

In vederea acestei deosebite solemnităţi au sosit cu un tren special d-nii: Ştefan Voitec, ministrul educaţiei naţionale; prof. Petre Constantinescu-Iaşi, ministrul propagandei; prof. Aurel Potop, subsecretar de stat la educaţia naţională; I. Vântu subsecretar de stat la interne; A. Dumitriu, subsecretar de stat la refacere şi numeroase personalităţi din lumea ştiinţifică, universitară şi literară.

In gară oaspeţii au fost întâmpinaţi de reprezentanţii autorităţilor locale, în frunte cu d-nii Vasile Alexuc, prefectul judeţului şi Eduard Lăzărescu, primarul municipiului. Deasemeni, erau prezenţi membrii corpului didactic primar, secundar şi universitar şi un public foarte numeros. O deosebită impresie a făcut manifestaţia de simpatie făcută ministrului şcoalelor de elevii şi elevele liceelor locale.

La ora 11 jum. în amfiteatrul facultăţii de drept s'a oficiat o slujbă religioasă de un sobor de preoţi şi diaconi în frunte cu I. P. S. Mitropolit Irineu al Moldovei şi Sucevei

In afară de d-nii miniştri erau de faţă d-nii prof. A Myller, rectorul universităţii; prof. Cezar Partenie, rectorul politehnicei; prof. Stoilov, rectorul universităţii din Bucureşti cu un grup de profesori bucureşteni, scriitorii Mihail Sadoveanu şi Mihail Codreanu; o delegaţie de trei ofiţeri superiori sovietici: col. I. Constantinescu şi major Moraruschi dela Corpul de armată; d. prof. Iorgu Iordan, directorul teatrului Naţional, Cornul profesorul al celor două instituţii, delegaţi ai partidelor politice

ŞTIINŢA ŞI DEMOCRAŢIA SE COMPLECTEAZĂ

D. prof. Alex. Myller, rectorul universităţii, a spus: „Anul acesta deschidem cursurile cu o mulţime în mijlocul oraşului aflat în ruină. Pentru noi este o mare durere dar şi un îndemn de a porni cu puteri înzecite la munca de reconstrucţie. Se cuvine să mulţumim celor care au rămas aci şi care cu toate suferinţele suportate în ultimii ani, au organizat viaţa oraşului, sub toate aspectele".

Apoi d-sa a făcut un scurt istoric al universităţii noastre, cel mai vechi aşezământ de învăţământ superior românesc şi care se menţine în înălţimea fixată de predecesorii săi înaintaşi, adăogând: „Cinste vreau să relevez sunt două raţiile pe care scoatem să actuala conducere a ministerului Educaţiei Naţionale le va stimpi. In privinţa aceasta este plaga analfabetismului a acelor peste 2 milioane oameni care încă nu ştiu să scrie şi să citească. Apoi în privinţa la Bucureşti [illegible]

[illegible] fesorul trebue să fie legat sufleteşte de instituţie şi de studenţii săi.

In al doilea rând, antisemitismul s'a desvoltat aci sub aripa ocrotitoare a unor profesori care au transformat catederele lor în tribună politică propagând ura de rasă şi creind o atmosferă de vrajbă între cetăţenii ţării. Nu trebue ca studenţii să calce pragul universităţii cu gânduri întunecate de patimi şi cu inimi clocotinde de ură ci să vină la sânul acestei Alma Mater cu gândul curat şi senin, cu dor de muncă şi de lumină".

D. rector elogiază pe d. ministru Voitec care vădeşte un interes deosebit pentru şcoala românească pe care o călăuzeşte spre adevăratul drum, ca un democrat sincer ce este. „Am convingerea că d-sa va desfiinţa ambulatismul se va distruge profitorismul universitar, creind o atmosferă cât mai propice cercetării ştiinţifice. Ştiinţa şi democraţia se complectează. Studiul şi cercetarea ne duc pe culmile ştiinţei iar democraţia împrăştie în masele largi ale poporului efectele binefăcătoare. Succesul democraţiei este şi al nostru".

D. prof. Cezar Partenie, rectorul politehnicei, a făcut o scurtă dare de seamă, arătând că în prezent instituţia are 40 catedre, 35 ocupate de titulari şi 5 suplinite. Mai sunt necesare încă 6—7 catedre, pentru complectarea învăţământului.

„Cu toate condiţiile vitregi în care îşi reia activitatatea, în al doilea an de funcţionare, politehnica a primit şi continuă să primească un sprijin efectiv din partea guvernului. Astfel ministrul finanţelor a pus la dispoziţie un fond de 20 milioane lei pentru cămine şi laboratorii ministerul educaţiei naţionale 30 milioane lei, iar acum câteva zile alte 10 milioane lei. Politehnica va funcţiona în aripa universităţii vechi şi în câteva încăperi ale fundaţiei regale „Regele Ferdinand I".

Dacă concursului găsit prietunduri, a spus d-sa, politehnica va putea funcţiona relativ mulţumitor".

Adresându-se studenţilor le-a spus ca preocuparea principală să fie de natură universitară. Ajungeţi vizionea unor năzări înşelătoare, care se pune pe ochii voştri. Lucraţi mereu, citiţi şi vă ocupaţi de carte. Munciţi pe ogrul ştiinţei, căci numai aşa veţi fi în stare să fiţi folositori vouă şi ţării".

EXPUNEREA D-LUI MINISTRU ŞT. VOITEC

D-sa a început prin a exprima emoţia adâncă ce a avut-o venind la Iaşi. „Imagini şi momente glorioase din trecutul bogat al acestui oraş îmi apar în minte. Iaşi, centru de rezistenţă a culturii şi ştiinţei, focar de răspândire al idealului generos şi de renovare socială.

Aci în Iaşi, [illegible]

[illegible] s'au zămislit primele idei socialiste. Leagănul socialismului a fost la Iaşi.

Când ai înainte un trecut atât de bogat şi de înălţător, e dela sine înţeles cât de mişcat mă simt, adresându-mă d-voastră, intelectuali, muncitori şi studenţi.

Dar reversul medaliei are cu totul alt respect Tot de aci s'a dat semnalul urei de rasă; sovinismul cu aspectele lui, legionarismul şi hitlerismul. aci au încolţit şi s'au întins în restul ţării. A fost aceasta un mare rău pentru ţara noastră şi dacă forţele sincer democrate nu s'ar fi înfrăţit în acel „Front unic muncitoresc", care la 23 August 1944, ne-a izbăvit de dictatură şi fascism, situaţia ar fi devenit gravă pentru ţară. Prin lupta socialiştilor, comuniştilor şi progresiştilor, dar mai cu seamă datorită concursului Armatei Roşii, ţara a scăpat de nenorocire, tocmai când se găsea pe marginea prăpastiei.

Apoi d. ministru a dat asigurări că universitatea ieşeană se va bucura de întreg concursul guvernului, pentru a veni la starea înfloritoare din trecut, sub aspectul utilajului şi organizării. „Universitatea are rolul de a pregăti elementele destoinice pentru diferite ramuri de activitate şi de a selecţiona elementele nobile, cercetătorii de mâine care îşi consacră toată viaţa activităţii de laborator, în vederea progresului ştiinţei

Pentru universitatea ieşeană începe azi o nouă viaţă. Profesorii şi studenţii vor crea şi menţine o atmosferă de culturalizare şi înălţare sufletească demnă de trecutul îndepărtat al acestui aşezământ".

Incheind d. ministru a făcut un cald şi sincer apel către tineretul universitar de a se uni sufleteşte, sub lozincile binefăcătoare ale democraţiei.

CUVÂNTAREA D-LUI PROF. P. CONSTANTINESCU-IAŞI, MINISTRUL PROPAGANDEI

Onorată asistenţă,

Iubiţi Studenţi

Faţă de cuvântările substanţiale şi autorizate ale domnilor rectori şi a domnului ministru al culturei, n'am decât numai câteva cuvinte să vă spun; să-mi exprim o satisfacţie şi să fac o fugă dulală.

Sunt un fiu al Iaşului, am fost student al acestei Universităţi, am fost profesor al acestei Universităţi (Aplauze) şi în această întretăiată calitate satisfacţia de a vedea reînfiripându-se firul întrerupt în mod oprobrie criminal al vieţii străluciteI Universităţi ieşene, de a vedea reînviind un focar de cultură nu numai al ţării noastre, dar cunoscut pe vremuri şi în străinătate. Această satisfacţie este răspunsul de mare şi pentru toţi cei cari străduit pentru ridicarea nivelului cultural al Iaşului, împotriva [illegible]

[illegible]

(Continuare în pag. 3-a)

CE PRETINDE FRANŢA DELA GERMANIA

Paris, 14 (Radior). — **Trimisul special al agenţiei „Reuter" transmite:**

Planurile guvernului francez în legătură cu tratamentul Germaniei sunt aşteptate în cercurile bine informate de aci să alcătuiască o parte din subiectele de care generalul de Gaulle se va ocupa în cuvântarea ce o va ţine Marţi în faţa Adunării Naţionale Consultative, care va comemora „Victoria din Europa".

Se aşteaptă ca generalul de Gaulle să expună revendicarea Franţei de a fi reprezentată pe picior de egalitate la orice reuniune viitoare a şefilor de guverne din Uniunea Sovietelor, Anglia şi Statele Unite.

In cercurile oficiale domină părerea că conversaţii amănunţite între marii patru într'un viitor apropiat sunt foarte de dorit pentru a se trasa planuri concrete în legătură cu tratamentul ce urmează a fi aplicat Germaniei.

Punctele în legătură cu care Franţa este interesată în mod deosebit sunt următoarele:

1. Confirmarea oficială a limitelor zonei de ocupaţie franceze, asupra cărora — după cum se afirmă aci — „marii trei" au şi căzut de acord în principiu;

2. Restaurarea proprietăţii franceze furate, inclusiv comorile artistice duse în Germania;

3. Despăgubiri pentru materialul rutant de cale ferată furat, ca şi pentru vitele şi maşinile înşirate de germani şi

4. Folosirea prizonierilor germani la opera de reconstrucţie a Franţei.

Unele cercuri oficiale franceze insistă asupra necesităţii ca Franţa însăşi să şi definească şi mai concret punctele ei de vedere sau revendicările şi în legătură cu administrarea şi ocuparea viitoare a Germaniei.

Se crede că generalul de Gaulle şi consilierii săi de politică externă se ocupă acum în mod amănunţit de redactarea propunerilor franceze.

Opinia publică franceză, prin intermediul presei, se exprimă tot mai mult în vederea unei alianţe anglo-franceze, într'un viitor cât mai apropiat.

TREI PUTERNICE CUTREMURE IN IRAN

Teheran, 14 (Rador). — In regiunea de la sud de Teheran, de-lungul căii ferate ce trece prin satul Firuzkoh, s'au produs Vineri noapte trei cutremure. Au fost rănite 25 de persoane, iar 60 de case s'au prăbuşit.

In oraşul Teheran nu s'au produs stricăciuni.

CEL MAI MARE DIAMANT NESLEFUIT

Londra, 14 (Rador). — Cel mai mare diamant neşlefuit, care are dimensiunile unui ou de găină, a fost adus în Anglia din Sierra Leone, Africa de Vest, unde fusese găsit de un muncitor indigen, în Ianuarie trecut.

Diamantul are o greutate de 770 de carate şi este cel mai mare piatră preţioasă din lume.

Nu s'a luat până acum [illegible]

Diamantul [illegible]

[illegible]

[illegible]

[